

— Za novo justično poslopje v Ljubljani kupil je baje erar del Zeschko-tovega posestva v Dolgih ulicah.

— **Preširnov kip.** Znani naš umetnik kipar gospod Alojzij Gangel je dovršil mojstersko delo in ustvaril prekrasen Prešernov doprnski kip. Delo mojstra hvali. Kdor je videl ta prekrasni in duhovito izvršeni kip ga nemore dosti prehvaliti. A. Gangl namerava to mojstersko delo ob priliki razstaviti.

— **Sneg** je pobelil naravo dne 25. t. m. v jutro. Da bi ne bil pal na suha tla, bi se istih ne bi bil še prijel.

— **Slovesno umestili** so dne 24. t. m. na župnijo Šmartno pri Kranju novega župnika preč. g. Josipa Razboršeka, dosedaj dekana na Bledu.

— **Iz porotnega sodišča.** Pri tukajšnjem deželnem kot porotnem sodišču pričela se je dne 25. t. m. četrta letošnja porotna sesija. Pri prvi obravnavi je bil obsojen na osem mesecev zapora 27letni tesar Anton Torkar iz Zaspas v okraji radovljiškem, ker je v razdraženosti vrgel v neki krčmi posestniku Jakobu Resmanu steklenico s tako močjo v glavo, da mu je počila lobanja in je ta čez nekaj dni umrl. Porotniki so potrdili le vprašanja glede pregreška proti varnosti življenja, vsled česar se je Torkarju odmerila le omenjena kazen. — Pri drugi obravnavi je bil obsojen 26letni delavec Luka Čik iz Vodice zaradi hudodelstva poskušene posilne nečistosti na 18 mesecev težke ječe. — Dne 26. novembra je bil obsojen na tri leta težke ječe 20letni Jožef Osel iz Vogelj pri Kranji, ker je pri vasovanju udaril Jakoba Srebernjaka s krampačem tako po glavi, da je ta vsled otrpenja možganov čez dva dni umrl. — Pri drugi obravnavi je bil oproščen obtožbe uboja 39letni Kajžar Janez Zevnik iz Mavčič.

— **Našli so** ob železniškem tiru mej Savo in Iitijo neznanega mrtvega človeka, katerega je povozil vlak. Ponesrečenec je bil dobro napravljen in star kacih 35 do 40 let. Pokopali so ga na Savi, opravo njegovo pa dotlej, dokler se ne dožene, kdo je bil, shranili pri sodišči v Litiji.

— **Požar.** V Primčivasi, župnije ambruške pri Žužemperku je dne 23. t. m. popoldne nastal požar, ter je vpepelil 13 gospodarjem hiše, kozolce in skednje z vso klajo in živežem vred. Sedmerim gospodarjem je prav vse zgorelo. Škoda znaša do 25 000 gld. Pogorelci so le za neznatne svote zavarovani. Beda je velika, posebno ker je zima tu. Kdor more pomagati, naj pomaga nesrečnemu ljudstvu.

— **Nesreča na železnici.** Zagrebški osobni vlak, ki pride na Zidani most ob 3. uri 40 minut popoldne, je trčil na kolodvoru včeraj v tovorni vlak, prišedši iz Celja, s tako močjo, da jeden osobni voz popolnoma zdrobljen in je 1 sprevodnik in 6 oseb težko ranjenih.

Vihar.

V ponedeljek je v več krajih bil hud vihar. Mej postajama Kilovče-Trnovo Bistrice na Krasu je burja vrgla osemnajst vagonov tovornega vlaka čez železniški nasip. Vožnja po železnici St. Peter-Reka se je morala zaradi silne burje ustaviti.

Na ogerski državni železnici je burja vrgla s tira petnajst vagonov tovornega vlaka. Tudi na tej proggi se je moral promet ustaviti.

V Trstu je bila burja tako silna, da je bilo nevarno hoditi po ulicah. Nad 30 ljudij je burja podrla in poškodovala. Močno je poškodovala mestno plinarno. Pred Lloydovo palačo je burja prevrgla plinov svetilnik. Strehe in fasade več hiš je močno poškodovala. V neki predmestni hiši je bilo jelo goreti. Dve sosedni hiši sta se takoj użgali in so vse tri pogorele, dve drugi hiši je pa ogenj že močno poškodoval.

V pristanišči je več ladij poškodovala. Lloydov parnik „Wurmbrand“ se je na potu iz Dalmacije v Trst vsled viharja močno poškodoval.

V veliki nevarnosti je bila neka grška jadernica. Šel jej je neki parnik na pomoč in jo le s težavo spravil v zavetje.

V Benetkah je vihar podiral dimnike, nesel s streh opeko in je več stekel v oknih pobitih. Več parnikov je moralo odpotovanje iz Benedek odložiti. Noben brodar se ni upal na morje.

V Masca-Cararri v Italiji je vihar napravil pol milijona frankov škode. Človek se pa ni nobeden ponesrečil.

Tudi ob angleškem obrežju je bil hud vihar. Vsa vožnja po morju se je bila ustavila. Več ribiških ladij se je potopilo.

Po vsej gorenji Italiji je padel mej viharjem precej debel sneg. V nekaterih krajih je močno oviral promet po železnicah ali ga pa celo ustavil.

Da so pri takem viharji v več krajih bile potrgane brzojavne zveze, je naravno. Tudi na Kranjskem je bila pretrgana zveza na Notranjskem. V nekaterih krajih po Italiji je bilo kar razmetalo brzojavne drogove.

Vihar je bil tudi na Ogorskem. Tako je v Szöpsy-Sat-Görgyju vihar močno razdejal neko poslopje tamošnjega učiteljišča za otroške vrtove. Več učenk je poškovanih, jedno je pa ubilo.

— **Umrl** je danes na svoji grajščini v Nalžovu bivši ministerski predsednik grof Taaffe.

— **Usmiljen odvetnik** je dr. Aleksander Weiss v Budimpešti. On zagovarja zatožence v socialističnih pravadah. Lani je zagovarjal nekega tatvine zatoženega socialističnega agitatorja tako uspešno, da je bil oproščen. Agitator je drugi dan obiskal odvetnika v stanovanji, da se mu zahvali. Pri tem je pa ukradel neki briljanten kinč, ki je bil vreden 2000 gld. Če tudi odvetnik ni naznanil stvari sodišču, je tat vendar prišel na zatoženo klop, ker se na Ogorskem kazenski zakon hudodelstva uradno preganja. Zagovarjal ga je zopet dr. Weiss, a sedaj ne tako srečno. Tat je bil obsojen na 8 mesečno ječo. Po končani obravnavi je tat prosil zagovornika, naj napravi pritožbo na višjo instanco. Ta je obljubil, samo pristavil je, naj ne hodi v njegovo stanovanje, ker oba on in zatoženeec najboljše vesta, kako je bila stvar.

— **Iz lože za časnikarje iztiran.** V Sreči so dopisniku nekega dunajskega lista prepovedali vhod v časnikarsko ložo sobranja. Časnikar se je pa vzlje temu splazil na galerijo. Vrtar ga je opazil in zahteval, da naj mu odda njegovo vstopnico ali odide iz galerije. Dopisnik pa ni hotel ubogati in je zapretil vrtarju, da ga bo ustrelil, ko bi mu hotel vzeti vstopnico. Podravnatelj zbornične pisarne je pa ukazal časnikarja preiskati, če ima res revolver pri sebi in ga iztirati ven. To se je tudi zgodilo.

— **Pobočnik Garibaldijev.** V Genui je umrl Anton Burlande, bivši pobočnik Garabaldijev, Imel je 72 let.

— **Hčer Wanderbiltova,** sestra vojvodinje Marlborough, se je zaročila z Moserjem-Taybijan, kateri je položil prvi podmorski kabel mej Evropo in Ameriko.

Razpok tovarne. V Palmi na Španjskem se je razletela tovarna za patrone. 62 delavcev, mej njimi 37 žensk so mrtve izvlekli. Nekaj poškodovanih so spravili v bolnico. Neki delavec, ki je bil odpuščen iz dela, je nalašč prouzročil požar.

— **Dokaz ljubezni.** Te dni se je na Dunaji sprehajal natak List s svojo ljubico Emilijo Gärtner. Ker je neki gospod Emilijo prijazno pozdravil, in mu je ona odzdravila, je List v dokaz svoje ljubezni dvakrat jo udaril s pestjo po obrazu, potem pa jo tako brenil, da jej je nogo zlomil.

— **Zblaznel delavec.** Na Dunaji je zblaznel delavec Janez Hagel in začel svojo ljubico obsipati z gorečim ogljem. Njo so lahko poškodovano odpeljali v bolnico in njea tudi, in ga izročili ondu v oddelek za blazne.

— **Medvedje v Bosni.** V Trnovem v Bosni je prišel medved po dnevi v vas in raztrgal jednega vola. V Žepļjenci je medved tudi sredi vasi napal čredo. Krave in voli so mu pa ubežali v vodo. To je pa medveda vjezilo in pal je nad pastirja in ga tako poškodoval, da bode dolgo pomnil, kdaj se je z medvedom srečal. Tudi po drugih vaseh tožijo, da prihajajo ti kosmatini v vasi.

— **Požar v tiskarni.** Minolo soboto je v Chilwarthu na Angleškem pogorela tiskarna bratov Union. Zgorelo je mnogo del, ki so ravnokar imele iziti. Škode je nad milijon goldinarjev. 140 ljudij je zgubilo zaslužek. Bila je nevarnost, da se užge 60 ton smodnika v sosednem skladišči. Gasilci so to preprečili.

— **Vojaški izgred.** V Bleichu pri Olumuci so vrgli iz gostilne pijanega dragonca. Vsled tega je v gostilno pridrlo 12 njegovih tovarišev s sabljami. Vse so razbili, več ljudij je hudo poškodovanih. Ljudje so pred njimi skozi okna in čez plotove bežali. Ker so s sabljami pobili svetilnice, je jelo goreti. K sreči so ogenj pogasili.

— **Umor in samomor.** Žena Italijana Cerrija v Berlinu je otrovala svojo štiriletno hčerko, svojega ljubimca arhitekta Witta in sebe. Mož našel je tri mrtvece v sobi, ko se je vrnil s potovanja.

— **Poskušen atentat.** Bivši ogerski državni poslanec Szetsey, ki je pripadal k skrajni levici, je poskusil razstreliti hišo nekemu Baumgartnerju, s katerim se pravdal. Szetsey je prišel v hišo s pretvezo, da išče neko stranko. Hišnik mu je povedal, da dotične stranke ni v hiši in Szetsey je odšel. V kratkem se je povrnil in pri tej priložnosti je hišnik opazil, da ima ponarejeno brado in vzela ga je zatorej v roko. Szetsey je pa pograbil hišnika, potem pa zbežal. V begu je vrgel od sebe bombo napolnjeno s smodnikom. Nekaterim ljudem na ulici se je posrečilo Szetseyja vjeti. Pri policiji je priznal, da je nameraval rastreliti hišo.

— **Kolera v Rusiji.** V Peterburgu je od 20. do 23. oktobra 40 oseb zbolelo za kolero in 7 umrlo. V volhinski guberniji je od 27. oktobra do 2. novembra 439 ljudij zbolelo za kolero in 176 umrlo, v okrožji Berbičevem je od 27. oktobra do 9. novembra 118 oseb zbolelo in 52 umrlo za kolero.

V skledi za juho se je ponesrečila. Soproga kmeta Vernittaga pri Šopronju na Ogorskem je pustila v kuhinji na tleh 16mesečno hčerko, ko je odšla po nekem opravku. Otrok se je igral okrog sklede za juho, ki je stala na tleh polno vroče vode. Deklica je pala v skledo z glavo in jo je kmetica našla mrtvo.

— **Slepar s hranilničnimi knjižicami.** Po Dunaji se je že nekaj časa klatil neki slepar, ki je več zlatarjev osleparil s ponarejenimi hranilničnimi knjižicami. Kupil je kaj pri tem ali onem zlatarju, zastavil hranilnično knjižico izgovarjajoč se, da nima denarja pri rokah. V hranilnico je vložil 1 gld., potem pa knjižico ponaredil na 100 ali 150 gld. Policija ga je prijela in je vojaški begun Goldbinger. Šest poškodovancev se je že oglasilo in imajo terjati vsi vkupe 653 gld.

— **Morilec Durant spoznan krivim.** Porotniki v San francisku so spoznali krivim dijaka medicine Theodorja Durant, da je umoril Blanche Lamotte. Blanche je zginila dne 3. aprila,

poslednjič so jo videli, ko je došla iz šole za pouk kuhanja v družbi z mladim možem vozeča se na cestnej železnici. Policiji so obvestili o tej zadevi in ni mogla dolgo časa priti na sled ne deklici niti njenemu spremljevalcu. Dne 13. aprila letos so našli v stolpu Emanuel cerkve (baptistovski) truplo zadavljene Blanche Lamote v istem stolpu. Duranta so videli poslednjega v družbi Williams, in takoj so ga sumili. Pri hišni preiskavi so našli zelo obtežilne stvari zoper Duranta, tudi ga je več oseb spoznalo kot poslednjega spremljevalca Blanche Lamotte v vozu cestne železnice. Prijetega so obdolžili obeh umorov in po dolgotrajnih sodnijskih obravnavah je bil krivim spoznan umora Blanche Lamotte. Pravda zaradi umora Minnie Williams se takoj prične.

— **General Schofield umirovljen.** John Allister, Schofield, vrhovni poveljnik ameriške zvezne vojne, je bil pred kratkim umirovljen, ker je doživel po postavi 64. leto. Za pokojnino dobi polovico dosedanje letne plače. Schofield je bil jedini generallajtnant v ameriški armadi; ta častni naslov mu je privolil kongres, v letošnjem letu v priznanje dolgoletnega zvestega službovanja. Schofield je lahko ponosen na svoje plovito delovanje; za časa njegovega vrhovnega poveljstva so vpeljali več prav koristnih preosnov v zvezni armadi. V prisiljenem pokoji pa general Schofield ne misli lenariti; pravijo, da se je namenil udati pisateljevanju. Njegovo pero bo posebno delavno v različnih vojnih člankih, nekateri večji časniki so si že zagotovili njegovo sodelovanje. Mogoče, da nam še napiše spomine iz vojnih časov, kakor sta poprej storila Grant in Sherman. Iz precej verjetnih poročil pa zopet sklepajo, da ga mislijo demokratje imenovati svojim bodočim predsednikom. Za demokrate bi obče znani, skušeni in priljubljeni Schofield ne bil prenapačen, zlasti, ker za sedaj nimajo boljšega kandidata. Vprašanje je seveda, če bi Schofield imenovanje sprejel. Umirovljenega generala naslednik je generalmajor Miles, ki se je posebno odlikoval za časa lanskega štrajka v Chicagi. Miles se sicer ni šolal v vojnih akademijah, pa njegova nadarjenost v vojsstvu ga dela sposobnega za to visoko mesto. Sedaj je 57 let star ima torej še celih 7 let do prisiljenega umirovljenja.

— **Petdesetletni.** Cvetoče mesto in trgovinska metropola Milwaukee v Ameriki je slavilo 28. oktobra zlati jubilej svojega obstanka. Pred 50. leti dobilo je mesto prvič mestni odbor ter štelo 10.000 stanovnikov, danes ima jih nad četrtino milijona. Tedanja vrednost vseh obrtnih proizvodov cenila se je na 1.500.000 dolarjev, sedaj je narastla na 180 milijonov dolarjev. Razvitek mesta Milwaukee je v zgodovini naraščaja ameriških mest prava tipična podoba. V pričetku se mu je bilo trdo boriti za obstanek, nato se je čudovito hitro povzdignilo in razvilo. Država Wisconsin bila je pred 50timi leti, ko je Milwaukee vže mestno stopinjo zavzelo, še vedno „indijanski teritorij“, in v teh mejah je gospodovalo šest indijanskih rodov. Prvi beli človek, ki je stopil na milwaukeeška tla, bil je L. S. Juneau, dober katoličan. Prišel je l. 1821. v indijansko vas Milwaukee (t. j. rodovitna tla). Juneau narodil se je l. 1793. v Montrealu, Kanada in zašel med Indijane v Milwaukee kot prodajalec kožuhovine. Tu se je poročil z neko Indijanko, s katero je imel dve hčeri, in bil pozneje glavarjem izvoljen. Do leta 1828. bil je jedini beli človek v Milwaukee. Indijani so ga zelo spoštovali, pa tudi izven delokroga imel je mnogo prijateljev, jeden najljubših mu je bil vedno John Jacob Aster iz Novega Jorka. Juneau bil je prvi poštar in prvi župan mesta Milwaukee. Zgradil je tudi prvo sodnijsko poslopje ondi. Mož se je vsestransko trudil za prospeh in in razvoj mesta Milwaukee in si zaslužil s tem toliko, da je dne 24. novembra l. 1857. v Shawano, Wisconsinu umrl kot navaden — berač. Sedanje lepo se razcvitajoče mesto Milwaukee pa se ni do cela izneverilo njegovemu naizbrisljivemu spominu, marveč postavilo mu je skromen spomenik v Juneau Park-u.

— **Oropanje blagajniškega sluga.** V Hanovru so napali trije roparji slugo neke blagajnice, ki je nesel 7000 mark. Jeden mu je vrgel peska oči, drugi pa s kamnom udaril po glavi. Dva roparja sta ušla. Tretjega, ki je nosil plen, je pa policija prijela.

— **Tajni tajnik kraljice angleške.** V Londonu je umrl general in tajni tajnik kraljice angleške Henrik Ponsonby v starosti 70 let. Četrstoletja je bil tajni tajnik kraljice Viktorije in je imel popolno zaupanje. Sprva je služil v angleški vojski, v katero je bil vstopil kot 17letni praporščik. Udeležil se je vojne na Krimu in se odlikoval pri obleganju Sebastopolja. Pozneje je bil višji konjuh princa Alberta in po njegovi smrti prevzel neko poveljništvo v Canadi. V aprilu 1870. l. ga je imenovala kraljica za svojega tajnega tajnika, na katerem mestu je ostal do smrti. Imel je velik vpliv pri angleškem dvoru. Bil je vedno v obližji kraljice in opravljal tudi posle dvornega obredarja. Bil je jako visok in suh in imel dolgo in sedaj že popolnoma belo brado.

— **Eksplodija v kamnolomu.** Velika nesreča se je pripetila v kamnolomu v Prelski, ki je mej Opatijo in Reko, prav ob morju, ker je lastnina dveh pristaniških podjetnikov. Iz neznanih vzrokov sta se vnela dva podkopa, v katerih je bilo precej razstrelila. Vdrlo se je vsled tega kacic 10.000 ton kamnja. Jeden del delavcev je ubežal, druge je pa podsulo.

— **Umor otroka.** Dne 23. t. m. je tržaško deželno sodišče obsodilo na smrt kmetico Antonijo Juljan, ker je umorila 14mesečnega svojega otroka. Priznala je pri obravnavi, da je dete umorila, ker se je bala moža, kajti otrok je bil plod krvoskrustva z lastnim bratom. Mož zatoženke je bil poprej 10 let zaprt zaradi ponarejanja denarja.

— **Nesreča pri grajenji hiše.** Pri grajenji neke hiše v Budimpešti se je podrl oder in sta 2 delavca ubita, 6 pa nevarno poškodovanih.

— **Dva otroka ubita.** V Deryji pri Šopronji na Ogerskem sta se v kleti igrali dve osemletni deklici. Jeden zid novozgrajene kleti se je podrl in je obe deklici ubilo.

— **Velik požar** je uničil dne 20. t. m. selo Jestrebu na Ogerskem. Pogorelo je 204 hiš in nad 80 postranskih poslopij, mnogo žita in sena. Več ljudij je pri tem požaru zgubilo življenje.

— **Pobegli bankir.** Iz Bruselja je pobegnil bankir Souweine, ki le poneveril 800.000 frankov.

— **Samomor.** Pomožni kustos muzejske biblioteke v Budimpešti Štefan Szamotha je zblaznil in se v blaznosti ustrelil. Imel je še le 24 let.

— **Umor in samomor.** Nedavno je jedna najlepših angleških igralk Amy Reselle s svojim soprogom odšla v Avstralijo. Tu nista imela sreče. Sklenila sta torej se usmrtiti. Na njeno prošnjo jo je soprog ustrelil, potem pa sebi prerezal vrat.

— **Gledališka igralka zgorela.** V Parizu sta igralka Blanka Franchet s svojim ženinom Jurijem de Latontainon svojo zaroko slavila s pojedino. K tej pojedini povabila sta le jednega znanega prijatelja. Gospica Franchet je sama v kuhinji jako dobre volje jed pripravljala, kar se razleti petrolejski samovar, na katerem je kuhala. Vnela se je njena obleka. Prihitela je vsa v ognju v sobo in sta se zastonj prizadevala oba moža ogenj pogasiti. V bolečini je zblaznela in hotela skočiti skozi okno. Ženin jo je zadržal, in se pri tem opekel. Ogenj sta naposled moža le pogasila, a igralko so smrtno umirajočo odnesli v bolnico. Prsi so jej popolnoma zogljenele, lasje popolnoma zgoreli, koža se z glave lupila.

— **Nadepolni mladiči.** Na novojorški mestni železnici so spravili štirje mladenči vlak s tira. Potrgali so bili šine. Dva potnika sta pri tej nesreči bila ubita, 10 pa ranjenih. Mlade hudodelce so prijeli.

Loterijske srečke.

V Lincu dne 23. nov. t. l.: 43, 86, 11, 3, 48.

V Trstu dne 23. nov. t. l.: 86, 70, 68, 64, 50.

V Pragi dne 27. nov. t. l.: 43, 8, 74, 46, 5.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 15. nov. 1895. Pšenica gld. 8 — kr., rž gld. 7.60 kr., ječmen gld. 6.50 kr., oves gld. 7 — kr., ajda gld. 8 — kr., proso gld. 6.50 kr., turšica gld. 6.50 kr., leča gld. 12 — kr., grah gld. 12 — kr., fižol gld. 14 — kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Št. 10884.

Razglas.

Dne 2. januarija 1896. l. ob 10. uri dopoldne vršilo se bode v deželni hiši (Turjaški trg št. 1) VIII izžrebanje 4% obveznic kranjskega deželnega posojila.

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani dne 18. novembra 1895.

Ravnokar je izšla v zalogi J. Blasnikovih naslednikov v Ljubljani

Velika in Mala

PRATIKA

za prestopno leto

1896.

Samo tista je prava J. Blasnikova „Pratika“, ki ima na prvi strani podobo sv. Jožefa, kot uradno potrjeno varstveno znamko.